

Plán výchovy a péče

Dětská skupina Šiška

Provozovatel Obec Bory

„Společně poznáváme svět“

Nabízíme dětem láskyplné a bezpečné prostředí pro jejich všestranný rozvoj. Pro naši práci je důležitá tolerance, empatie, vzájemný respekt a individuální přístup ke každému dítěti na základě jeho potřeb. Snažíme se společně vést děti k respektu k sama sobě, ke druhým a k přírodě. Poskytujeme komplexní, a hlavně všestranný program. Dbáme na to, aby se u nás děti cítily spokojeně a nebojácně poznávaly svět okolo sebe. Naším posláním je vytvářet bezpečné a podnětné prostředí, které vzbuzuje v dětech chuť objevovat svět kolem sebe a připravuje je na úspěšný vstup do mateřské školy.

Vypracovala: Mgr. Michaela Hudková

1. Všeobecné informace DS Šiška

Adresa	Bory 40, 594 61 Bory
Provozovatel	Obec Bory Bory 232, 59461 Bory IČO 00294055
Telefon	606 131 309, Mgr. Michaela Hudková, ředitelka 775 848 091, pečující osoby DS
Mail	detskaskupina.bory@gmail.com
Web	www.bory.cz/obec-bory/detska-skupina
Odpovědná osoba	Mgr. Michaela Hudková, ředitelka
Typ	s celodenním provozem
Kapacita	12 dětí
Věk dětí	2 - 4 roky, po domluvě i jiný věk dítěte
Provozní doba	pondělí – pátek, 7.00 - 15.30 hod.

Hlavním cílem dětské skupiny je zabezpečit komplexní péči zaměřenou na zajištění individuálních potřeb dítěte – rozvoj schopností a dovedností, sociálních, kulturních a hygienických návyků, podpora psychického i motorického vývoje dítěte tak, aby bylo připraveno na vstup do většího kolektivu. Cílem naplňování PVP je rozvoj schopností a dovedností dětí v kontextu jejich individuálních možností a potřeb.

2. Motto plánu výchovy a péče (PVP): Společně poznáváme svět

Motto plánu výchovy a péče vyjadřuje náš hlavní cíl, kterým je vytvářet podnětné prostředí, které vzbuzuje v dětech docházejících do dětské skupiny chuť objevovat svět kolem sebe a osvojovat si základní informace. Naší prioritou je, aby čas strávený v dětské skupině byl pro děti příjemnou zkušeností, naplněný radostí ze hry a poznávání nových věcí. Každé dítě individuálně podporujeme v rozvoji jeho schopností, dovedností a znalostí na takovou úroveň, aby úspěšně a hladce zvládlo přechod do mateřské školy.

3. Obecná charakteristika

Klademe důraz na individuální přístup ke každému dítěti a vytváření laskavého a bezpečného prostředí. Péče o děti rodinného typu umožňuje dítěti postupné a nenásilné zvykání na režim v dětské skupině. Podporujeme uvedení dítěte do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními. Pomáháme začlenění i méně adaptabilních dětí do kolektivu. *Přijímání dětí se specifickými potřebami je vždy posuzováno individuálně, a to dle možností zajištění podmínek a způsobů zajištění péče o dítě.*

U dítěte se zaměřujeme na rozvoj osobnosti, posilujeme koncentraci pozornosti, paměti a další kreativní činnosti, které jsou přizpůsobeny věku, zájmu a individuálním potřebám každého dítěte. Pomáháme rozvíjet schopnosti jemné i hrubé motoriky, podporujeme duševní pohodu dítěte a psychickou zdatnost, stimulujeme osvojení a rozvoj jejich dovedností a povzbuzujeme je v dalším rozvoji, poznání a učení. Učíme je uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky a jak je umět vyjádřit, jak odmítnout nechtěné a vyjádřit svůj souhlas a nesouhlas.

Pomáháme dětem poznávat svět kolem nás a vést je k samostatnosti. Naší snahou je rovněž předávat dětem dovednosti, které jim nenásilnou hravou formou pomáhají rozvíjet fantazii, tvořivost, vnímat barvy, tvary, různé materiály. Učíme je, jak se soustředit na činnost a udržet pozornost, postupovat podle pokynů, chápat prostorové pojmy, řešit úkoly a situace, orientovat se bezpečně ve známém prostředí, zvládat běžné činnosti, ale i uvědomovat si nebezpečí a mít povědomí o tom, jak se chránit. Děti si postupně zvykají odloučit se na určitou

dobu od rodičů, rozhodovat o svých činnostech a uvědomovat si svou samostatnost, ovládat své city a přizpůsobovat své chování situacím. Pomáháme jim pochopit, jak důležité je být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem kolem nás.

Podporujeme navazování nových kamarádských vztahů a pomáháme utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, spolupracovat s ostatními a dodržovat dohodnutá pravidla, bránit se projevům ubližování ze strany jiného dítěte, a naopak neubližovat ostatním dětem, ale i požádat druhého o pomoc. Seznámíme je s principy uplatňování svých individuálních potřeb a přání, učit se chovat a jednat s ohledem na druhé a respektovat i potřeby jiného dítěte. Nastavíme bezpečné hranice a poskytneme svobodu v rámci těchto hranic.

Dbáme na rozvoj jazykových a komunikativních schopností a dovedností. Dětem napomáháme zvyšovat jejich představivost, kreativitu, slovní zásobu a sebevyjádření, komunikovat s dětmi i s dospělými, posilovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci, překonat stud a rovněž rozvíjet schopnost lépe, samostatně a smysluplně formulovat své myšlenky a správně vyslovovat. Upřednostňujeme respektující komunikaci a zaměřujeme se na vnitřní motivaci dítěte.

Jednou z priorit je rozvoj sebeobsluhy a podpora fyzického rozvoje dítěte. Budeme rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a základním hygienickým návykům. Pomůžeme jim zvládnout jednoduché pracovní úkony, zacházet s běžnými předměty, pomůckami a materiály, ale i získat povědomí o svém těle, zlepšovat tělesnou zdatnost a zachovávat správné držení těla. I v rámci hudebních aktivit děti učíme, jak sladit pohyb s rytmem, hudbou a zpěvem.

4. Pravidelně se střídají převážně tyto hlavní činnosti (řízené aktivity)

Výtvarné tvoření a rukodělné aktivity – malování vodovými, temperovými barvami, kreslení pastelkami a voskovkami (dbáme na správné držení štětce, pastelky), jednoduché výrobky, práce s přírodninami a dalšími materiály, používání základních pomůcek a nástrojů

► Cíl: rozvoj jemné motoriky, fantazie, kreativity, představivosti, estetického cítění, manuální zručnosti, rozvoj zrakového i prostorového vnímání, schopnost soustředit se

Hudební aktivity – společný zpěv, učení se nových písniček, vnímání melodie, rytmu, používání jednoduchých hudebních nástrojů, nové básničky a písničky doplněné pohybovými aktivitami

► Cíl: rozvoj sluchového vnímání a lásky k hudbě, rytmu, paměti, práce s dechem, rozvoj slovní zásoby

Pohybové aktivity – cvičení a sport, pravidelné rozcvičky, opičí dráha, balanční stezky (rovnováha, postřeh)

► Cíl: rozvoj hrubé motoriky, obratnosti, koordinace pohybů, zvyšování fyzické zdatnosti a pohybových dovedností

Aktivity na rozvoj řeči, myšlení a fantazie – vyprávění pohádek, příběhů, básniček, práce s knížkou, říkanky s pohybem a rytmizace

► Cíl: rozvoj paměti, fantazie a představivosti, zlepšení komunikačních dovedností a rozšíření slovní zásoby, rozvoj sluchového vnímání, koncentrace pozornosti, rozvoj vnímání emocí a pocitů a pochopení dobra a zla, utváření vztahu ke knihám

Aktivity k rozvoji citového a mravního vývoje – prostřednictvím těchto aktivit si děti budují přiměřené sebevědomí, učí se projevovat city, ovládat své emoce a dodržovat základní pravidla chování

► Cíl: dodržování základních pravidel chování, schopnost zvládnání emocí

Tematické (edukační) aktivity – měsíční tematické celky, které jsou přizpůsobené ročnímu období a aktuálním událostem a které na sebe navazují

► Cíl: rozvoj znalostí a dovedností daného tématu (roční období, svátky, ...), komplexní rozvoj dítěte, rozvoj spolupráce a emoční inteligence, vztah k pravidlům, společné rituály

Jednotlivé oblasti výchovy a péče se prolínají, program je vždy uzpůsoben věku, dovednostem, rozvojovým možnostem a specifickým potřebám dětí, prioritou je individuální přístup a poskytnutí pocitu bezpečí a jistoty. Pečující osoby rovněž nastavují vhodné psychosociální podmínky výchovné péče v dětské skupině, prioritou je pohoda a klid ve stabilně pozitivním sociálním klimatu. Děti jsou vhodným způsobem motivovány k zapojení do činností, střídají se řízené aktivity a volná hra.

5. Metody vzdělávání

Edukace je realizována ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v dětské skupině vyskytnou. Dbáme na vyvážený poměr spontánních a řízených aktivit. Edukaci zakládáme na aktivní účasti dítěte, na smyslovém vnímání, na prožitkovém a interaktivním učení. Rozvoj dovedností a znalostí dětí je založen zejména na vlastní aktivitě a zájmu dítěte. Většina nabízených činností obsahuje prvky hry a tvořivosti.

Prožitkové učení – využíváme přirozený způsob, jak dítě objevuje svět, přímé zážitky přirozeně rozvíjejí dětskou zvědavost a potřebu objevovat, preferujeme formu volné hry

Situační učení – vycházíme z běžných situací, se kterými se dítě v dětské skupině setkává, k objevování nových věcí a k upevnování vhodných vzorců chování

Sociální učení – využíváme principu přirozené nápodoby, poskytujeme dětem vhodné vzory chování a jednání v určitých situacích a při řešení konfliktů mezi dětmi

Kooperativní učení – podporujeme rozvoj spolupráce mezi dětmi, která zpočátku má podobu vymezení vlastních hranic, respektování hranic druhých dětí a postupně směřuje ke společné hře

6. Děti se speciálními potřebami

Mezi děti se speciálními potřebami řadíme zejména děti z odlišného sociokulturního prostředí, děti se zdravotním postižením, děti s mentálním postižením, děti s odlišným mateřským jazykem, děti s poruchou soustředění a učení a nadané děti. Do Dětské skupiny Šiška mohou být přijímány i děti se speciálními potřebami. Rozhodnutí, zda může být dítě se speciálními potřebami k docházce do dětské skupiny přijato, vždy předchází individuální konzultace s rodiči dítěte. Ředitelka dětské skupiny na základě tohoto rozhovoru vyhodnotí, zda je možné podmínky provozu přizpůsobit potřebám dítěte se speciálními potřebami tak, aby pobyt v dětské skupině pro něj nebyl příliš zatěžující a byl přínosem. Při zhodnocení bere ředitelka v úvahu zejména materiální a prostorové podmínky a zároveň kvalifikaci a úroveň znalostí pečujících osob.

7. Systém evaluace programu

Plán výchovy a péče vnímáme jako živý materiál, který se bude vyvíjet ve spolupráci s pečujícími osobami. Program budeme průběžně evaluovat. Evaluace výchovného programu bude zaměřena na hodnocení vlastního výchovného procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností. Smysl evaluace spatřujeme v pojmenování silných a slabých stránek programu a v návrhu postupů vedoucích k vyšší kvalitě.

8. Tematické celky

Měsíční tematické celky jsou rozpracovány do týdenních plánů a denní činnosti jsou přizpůsobené danému tématu a aktuální situaci. Jednotlivé plánování i realizace práce s dětmi jsou diferencované (odstupňované svou náročností) vzhledem k rozdílnému věku a schopnostem dětí. Aktivity jsou orientovány na prožitek, důraz je kladen na rozvíjení sociálních dovedností a rozvinutí plného potenciálu dětí. Činnosti probíhají uvnitř i venku (zejména v prostorách zahrady u budovy dětské skupiny). Pečující osoby dětem zajišťují bezpečný pobyt venku, délka pobytu venku je vždy upravena vzhledem k povětrnostním podmínkám a potřebám dětí.

PODZIM: Společně všechno zvládneme	
Výchovně vzdělávací cíle: <ul style="list-style-type: none"> - adaptace dítěte v dětské skupině - zvládnání odloučení od rodiny - seznámení s prostředím DS - osvojování základních pravidel bezpečnosti pobytu v dětské skupině - seznámení s tetami a kamarády, znát své jméno - seznámení s režimem dne v DS - rozvoj samostatnosti při sebeobsluze - osvojování základních hygienických návyků - osvojování pravidel stolování - osvojování pravidel dětské skupiny - osvojování zdvořilostních návyků - osvojování základních pohybových dovedností - osvojování základních pravidel bezpečnosti při pohybu venku	
Podtémata: ZÁŘÍ	<ul style="list-style-type: none"> - vítáme nové kamarády ve skupině - co děláme celý den - těšíme se na holky a kluky ve skupině
Podtémata: ŘÍJEN	<ul style="list-style-type: none"> - ovoce a zelenina na zahradě - procházky a poznávání lesa - zvířátka v přírodě
Podtémata: LISTOPAD	<ul style="list-style-type: none"> - podzimní příroda, zahrada se ukládá ke spánku - veselý dráček má barevný fráček - listí padá z větvíčky, má veselé barvičky - sv. Martin

Zima: Adventní čas, Pohádková zima	
Výchovně vzdělávací cíle: <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj samostatnosti při sebeobsluze - upevňování základních hygienických návyků - upevňování pravidel stolování - rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby – zvířátka v zimě, adventní tradice a zvyky, oblečení, zimní sporty, zimní příroda - rozvoj jemné motoriky – výtvarná činnost - kognitivní rozvoj – co dělají zvířátka v zimě - rozvoj obratnosti – chůze z kopce a do kopce, pohyb v nerovném terénu - osvojování základů environmentální výchovy – krmení zvířátek v zimě - seznamování s tradicemi, zvyky a svátky - sv. Mikuláš, advent, Vánoce - rozvoj smyslu pro pořádek	

Podtémata: PROSINEC	<ul style="list-style-type: none"> - co přinese Mikuláš - zvířátka se připravují na zimu - kouzelný čas Vánoc - adventní tradice
Podtémata: LEDEN	<ul style="list-style-type: none"> - vítáme nový rok - mudrci z východu - zima všude kolem nás, zimní radovánky - oblékám se každý den - co už umím, co už znám
Podtémata: ÚNOR	<ul style="list-style-type: none"> - naše smysly - zimní čas a kouzlo pohádky - já a ty jsme kamarádi - karnevalové veselí

Jaro: Probouzíme přírodu, Máme rádi jaro

Výchovně vzdělávací cíle:

- rozvoj samostatnosti při sebeobsluze
- upevňování základních hygienických návyků
- upevňování pravidel stolování
- rozvoj jemné motoriky – práce s drobným přírodním materiálem, výtvarná činnost, koordinace pohybu
- rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby – povídání o knize, jarní období
- rozvoj obratnosti – skok, poskok, lezení, plazení, hod a chyt míče
- kognitivní rozvoj – barvy a tvary
- zvyšování zájmu o knihu, rozvoj předčtenářské gramotnosti
- osvojování základů environmentální výchovy – vnímání změn v přírodě
- seznamování s tradicemi, zvyky a svátky – Velikonoce, Morana, Den matek
- nápodoba pracovních činností doma i na zahradě

Podtémata: BŘEZEN	<ul style="list-style-type: none"> - jaro ťuká na dveře, vítáme jaro - zvířata a zvířátka - pestré barvy jara
Podtémata: DUBEN	<ul style="list-style-type: none"> - Velikonoční těšení - Velikonoční vajíčka - Život v zahradě - Život u vody - Den Země - Čarodějnický rej
Podtémata: KVĚTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Z pohádky do pohádky - moje maminka - doma je prima - plody, dary přírody

Léto: Červen plný sluníčka, prázdninová dobrodružství

Výchovně vzdělávací cíle:

- rozvoj samostatnosti při sebeobsluze
- upevňování základních hygienických návyků
- upevňování pravidel stolování
- rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby – povolání, dopravní prostředky
- kognitivní rozvoj – hudební nástroje
- rozvoj sensorického vnímání ploskou nohy
- rozvoj obratnosti – zastavení v běhu, změna směru v běhu, válení sudů

<ul style="list-style-type: none"> - jemná motorika – výtvarná činnost, hra - osvojování základů environmentální výchovy – změny v přírodě - seznamování s tradicemi, zvyky a svátky – den dětí - upevňování pravidel bezpečného chování venku - osvojení základů bezpečné hry na dětském hřišti - rozvoj schopnosti vyjádřit své pocity a přání - podpora spolupráce a podpora radosti ze společných zážitků 	
Podtémata: ČERVEN	<ul style="list-style-type: none"> - děti slaví svátek - ten dělá to a ten zas tohle - dopravní prostředky a bezpečnost
Podtémata: ČERVENEC	<ul style="list-style-type: none"> - s létem za výletem - slunce, voda, les - sportujeme, hýbeme se
Podtémata: SRPEN	<ul style="list-style-type: none"> - hurá za pokladem - letní hry – malujeme do písku a křídou, pečeme z písku dorty a hrady - cestujeme

9. Denní režim

Režim dne je stanoven i s ohledem na nižší věk dětí a přizpůsobuje se aktuálním potřebám dětí. V dětské skupině je dostatečně dbáno na soukromí dětí, pokud mají potřebu uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, je jim to umožněno. Po celý den je dodržován pravidelný pitný režim neslazenými nápoji (voda, čaj, mléko).

Časy aktivit jsou orientační, čas nás totiž netlačí.

7:00 - 8:00	příchod dětí, individuální přivítání
8:00 - 8:45	ranní hry a cvičení, úklid
8:45 - 9:30	společné přivítání v kruhu, činnosti dle Plánu výchovy a péče pro dané období, řízené aktivity, zpívání, tancování, básničky, „co je nového“ a co budeme dnes dělat, rituály
9:30 - 10:00	hygiena, svačina
10:00 - 10:30	výtvarné tvoření
10:30 - 11:30	pobyt venku
11:30 - 12:00	oběd, hygiena
12:00 - 12:10	odchody dětí s dopolední docházkou
12:10 - 14:15	odpolední odpočinek – relaxace, literární program, spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku
14:15 - 15:00	hygiena, svačina, volná hra dětí
15:00 - 15:30	rozcházení dětí

Prostory DS Šiška, ve kterých je dětská skupina provozována, splňují veškeré stavební, hygienické, provozní a bezpečnostní požadavky vyplývající ze zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, v platném znění, a vyhlášky č. 281/2014 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz dětské skupiny, v platném znění.
Plán výchovy a péče je v platnosti od 2. 10. 2023.

